

Datum : 27 juni 2005
Dienst/sector : SGU
Registratienummer : 2005psu000058i

Nummer PS : PS2005BEM28
Commissie : n.v.t.
Portefeuillehouder : Staal

Titel : Evaluatie dualisme

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	geen

Inleiding

Op 12 maart 2003 is de Wet dualisering provinciebestuur in werking getreden, waarmee het dualisme in het provinciaal bestuur haar intrede deed. Op initiatief en in opdracht van de voorzitter van PS en GS is besloten om binnen 2 jaar na de invoering een grondige tussentijdse evaluatie van het proces te houden. Een proces dat zo kort na de invoering nog volop in ontwikkeling is. Het gaat concreet om een tussenstand met als doel te kunnen beoordelen of wij op de goede weg zijn, dan wel bijstellingen wenselijk zijn op basis van de eerste opgedane ervaringen met het dualisme.

Op 25 april jl. heeft een presentatie in uw Staten plaatsgevonden van het door Berenschot uitgebrachte rapport. Het rapport is tot stand gekomen op basis van gehouden interviews en een enquête onder uw leden. Het rapport dat u separaat is toegezonden bevat de bevindingen en onderzoekresultaten van de onderscheiden bestuurlijke gremia die de implementatie van het dualisme bepalen. Daarnaast zijn bevindingen opgetekend die de statengriffie en de ambtelijke organisatie betreffen.

Over de vraag wat te doen met de uitkomsten van het rapport en de daarin weergegeven aanbevelingen heeft het fractievoorzittersconvent zich op 20 mei en 6 juni jl. gebogen. Het convent heeft ter voorbereiding van de plenaire vergadering in uw Staten een inventarisatie gemaakt van:

- aanbevelingen die in beginsel direct in de praktijk kunnen worden gebracht na bespreking in uw Staten
- onderwerpen, die een nadere inhoudelijke discussie vragen, alvorens een besluit kan worden genomen.

In de toelichting wordt deze inventarisatie uitgewerkt.

Zonder het plenaire debat in uw Staten qua te bediscussiëren items te willen beperken – het dualisme gaat uw Staten immers als geheel aan - stelt het fractievoorzittersconvent voor, de discussie in het bijzonder te richten op de in de inventarisatie opgenomen onderwerpen.

Voorgesteld wordt te besluiten als verwoord in het bijgevoegde ontwerp-statenbesluit.

Ontwerp-besluit

Besluit van 27 juni 2005

Provinciale staten van Utrecht;

Op voorstel van hun voorzitter;

Gelezen:

Het rapport “De daad bij het woord “ : Evaluatie van twee jaar dualisme in de provincie Utrecht van 21 april 2005;

Overwegende:

Het belang van een tussentijdse meting van de implementatie van het dualisme en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen om het dualiseringsproces te versterken en verder te conditioneren;

Gelet op de door het fractievoorzittersconvent gehouden inventarisatie van te bespreken en te besluiten items voortvloeiende uit het rapport “De daad bij het woord“;

Besluiten:

1. Het rapport “De daad bij het woord“ voor kennisgeving aan te nemen.
2. Het fractievoorzittersconvent en het Presidium opdracht te geven de geïnventariseerde items uit te werken in de vorm van voorstellen tot wijziging van relevante interne afspraken / verordeningen / reglementen.

De voorzitter,

De waarnemend statengriffier,

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

Inleiding:

Op 12 maart 2003 is de Wet dualisering provinciebestuur in werking getreden. Het dualisme deed zijn intrede. De kern van het dualisme betreft de ontvlechting en scheiding van de taken en bevoegdheden van provinciale staten en die van gedeputeerde staten. De taken van provinciale staten zijn versterkt en concentreren zich op kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging. Die van gedeputeerde staten worden gekenmerkt door het voeren van het dagelijks bestuur binnen de gegeven kaders van de Staten en de autonome taken en bevoegdheden die gedeputeerde staten toekomen.

Na ruim 150 jaar monisme, moest de knop om! Het laat zich raden dat een dergelijke fundamentele wijziging in het besturen van de provincie een grote mate van aanpassing vraagt van alle daarbij betrokkenen, te weten: provinciale staten, gedeputeerde staten, de commissaris van de Koningin, de secretaris/algemeen directeur, de statengriffier, de nieuw gevormde statengriffie en de bestaande ambtelijke organisatie.

Op initiatief en in opdracht van de voorzitter van uw Staten en van GS is besloten na twee jaar dualisme een grondige evaluatie te houden met als doel gezamenlijk te kunnen bezien of de veranderingen zich in de gewenste richting en het gewenste tempo voltrekken. Ook geeft het in opdracht van uw Staten en GS door Berenschot uitgebrachte rapport de mogelijkheid het veranderingsproces zonodig tussentijds bij te sturen. Het rapport vindt in hoofdzaak zijn basis in de gehouden interviews, de gehouden enquête en een vergelijking met de ervaringen met het dualisme elders in den lande. Het rapport is u separaat aangeboden op 25 april jl. in een bijeenkomst van uw Staten.

Essentie inhoud rapport “De daad bij het woord“

Het dualiseringsproces van de afgelopen twee jaar wordt in het algemeen beschouwd als een nuttig leerproces waarin “met vallen en opstaan” ook daadwerkelijk belangrijke leerervaringen zijn opgedaan met andere werkwijzen en rollen. Er is goed omgegaan met de invoering van het dualisme in die zin dat men zich niet verloren heeft in “geneuzel“ over de nieuwe rollen. Ook zijn slepende en vruchteloze confrontaties vermeden. Er is sprake van een constructief werkklimaat m.b.t. het dualisme. Er zijn kortom goede kansen om de verandering meer vaart en sturing te geven.

Op basis van het rapport blijkt hieraan met name op de volgende onderdelen nadrukkelijk behoefte: meer sturing en regie op het veranderingsproces, een actiever sturend opereren van de Staten zelf bij de invulling van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol, daarin gesteund door een meer pro-actief en strategisch functionerende statengriffie, een betere en meer strategische agendasetting en planning van de vergaderingen van de Staten en de functionele commissies, een andere vergaderattitude, die nu te veel is geconcentreerd op details en uitvoering en zich voornamelijk richt op GS. Ook zijn aandachtspunten het functioneren van de commissievoorzitters, het Presidium, het fractievoorzittersconvent, de door de Staten gevoelde afstand met het ambtelijk apparaat. Een meer pro-actief en strategisch opererende statengriffie met een daarbij passende kwalitatieve- en formatieve bezetting heeft daarbij nadrukkelijk aandacht.

Gemaakte selectie van onderwerpen door het fractievoorzittersconventA: Onderwerpen die zich in beginsel lenen voor directe invoering/aanpak:

1. Een betere voorbereiding van het fractievoorzittersconvent en het wijzigen van het vergadertijdstip. Het fractievoorzittersconvent begint vanaf heden voorafgaand aan de statenvergadering om 11.30 uur en eindigt om 13.00 uur. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid

voor meer inhoudelijke en strategische discussies en een effectievere wijze van vergaderen. De fractievoorzitters hebben daarbij meer gelegenheid voor afstemming met hun fractie voorafgaand aan de statenvergadering. In de PS-flits zullen de besproken items worden gecommuniceerd met de Staten.

2. de inventarisatie van sprekers met tijdsduur van spreken – overeenkomstig de vastgestelde spreektijdenregeling - vindt niet meer plaats in het fractievoorzittersconvent, maar door intekening tussen één uur en drie kwartier voor de vergadering op een door de medewerker statenwerk bij te houden lijst van sprekers. In het kwartier tot de vergadering vindt zonodig afstemming over deze lijst plaats tussen de fractievoorzitters en de (vice-)voorzitter van de Staten en de statengriffier. Aan de opgegeven spreektijden zal strikter de hand worden gehouden door de (vice-)voorzitter.
3. de primaire taak van het Presidium wordt herbevestigd: te weten: agendabepaling en – afstemming van Staten en statencommissies. Kortom de louter procedurele (a-politieke) taak. De vice-voorzitter van uw Staten wordt in plaats van de cvdK – die lid plaatsvervangend voorzitter blijft – voorzitter van het Presidium. Tevens wordt de secretaaris/algemeen directeur, dan wel zijn plaatsvervanger, in het vervolg uitgenodigd voor de vergaderingen van het Presidium.
4. eens per kwartaal vindt overleg plaats tussen de statencommissievoorzitters en de betrokken leden van gedeputeerde staten met als doel de agendasetting voor de korte- en langere termijn te bepalen en eventuele knelpunten in een vroegtijdig stadium te signaleren. Leidraad voor deze gesprekken vormt de jaarschijf 2005 van het Statenwerkplan. Ook voor het Presidium geldt dat de besproken items in de PS-flits worden meegenomen.
5. het dualistisch vergaderen verdient versterking en een meer actieve participatie. Te veel worden de vergaderingen gekenmerkt door vraag- en antwoordronden tussen PS en GS, het spreken over details en uitvoering, het onvoldoende vooraf consulteren van behandelend ambtenaren etc.
6. de condities worden geschapen om te komen tot een kwalitatief hoogwaardige statengriffie, waarin drie tot vier hoogwaardige generalisten werkzaam zijn op juridisch-, bestuurlijk-, financieel-, communicatie- en onderzoeksterrein. Hierdoor kan mede worden ingespeeld op de werkzaamheden die voortvloeien uit de gewijzigde verantwoordelijkheid van de Staten m.b.t. de jaarrekening, beleidsaudits en de Randstedelijke Rekenkamer. De mogelijkheid tot het doen van onderzoek voor de Staten binnen de statengriffie wordt mede vorm gegeven. Het “werkgeverschap” van PS tot de statengriffie wordt mede in relatie tot de bestaande organisatie en de van toepassing zijnde (rechtspositionele)regelgeving nader verhelderd.

B. Onderwerpen, die een nadere inhoudelijke discussie c.q. uitwerking vragen, alvorens een besluit kan worden genomen:

1. de taak van de vice-voorzitter van uw Staten wordt qua profiel, aansturing van de statengriffie, gemandateerde bevoegdheden en externe profilering uitgewerkt. Een voorstel wordt ter vaststelling aan het fractievoorzittersconvent voorgelegd .
2. het toetsen van de voorzitters van de statencommissies aan een nader op te stellen profiel, met ondermeer als doel niet alleen de verdeling over de politieke partijen maatstaf te doen zijn bij de benoemingen, vindt eens per twee jaar plaats. Gelijkzeitig wordt een zelf-evaluatie van de commissies gepland. De voorzitter van uw Staten en de waarnemend griffier werken terzake een voorstel uit.

3. het aantal commissieleden (niet zijnde statenleden) wordt gemaximeerd op een nader te bepalen aantal, mede ter overbrugging van de afstand tussen commissieleden en statenleden.
4. de strategische regiefunctie van de Staten wordt qua agendasetting en -planning versterkt, waarvoor een eerste aanzet in de vorm van de jaarschijf 2005 van het Statenwerkplan als uitgangspunt wordt benut en bewaakt door het Presidium voor wat betreft de proceskant en door het fractievoorzittersconvent voor wat betreft de strategische inhoud. Verwezen wordt naar bovenstaand onderdeel 1.3/4.
5. de waarnemend statengriffier en de scretaris/algemeen directeur zullen actie ondernemen om te werken aan het dichten van de door de Staten gevoelde kloof tussen hen en de ambtelijke organisatie.
6. Eens in de twee jaar vindt een evaluerend overleg in het fractievoorzittersconvent plaats over het functioneren van de cvdK als voorzitter van uw Staten.

De fractievoorzitters zijn van mening dat de volksvertegenwoordigende rol van de Staten primair een zaak van de politieke partijen en fracties is, daarin bij de uitvoering desgewenst gesteund door de statengriffie.

Voorgesteld wordt in te stemmen met de geïnventariseerde onderwerpen en te besluiten overeenkomstig de inhoud van het ontwerp-statenbesluit.

De voorzitter,

De waarnemend-statengriffier